

Besin Alerjisi

Prof Dr. Esen Demir
EÜTF Çocuk Alerji ve immunoloji BD

Besinlere bağlı istenmeyen reaksiyonlar

Besin intoleransı

Besin özellikleri

Farmakolojik
(tiamin, kafein)

Toksin

(bakteriyel, sgombroid, zehir)

Hasta özellikleri

Metabolik
(laktaz/früktöz eksikliği)

Psikolojik
(panik atak)

Besin alerjisi

IgE-bağımlı

- Anafilaksi
- Ürtiker
- Anjiodem
- Oral alerji sendromu
- Rinit
- Astım

Mikst

- Atopik dermatid
- Eozinofilik özefajit
- Eozinofilik enterit

IgE-bağımlı olmayan

- Kontakt dermatid
- Dermatitis hermatiformis
- Proktokolit
- FPIES
- Çöliak hast.
- Heiner sendrou

Gıda alerjisi sıklık

- Sıklık ↑ ↑
- Yaş gruplarına göre sıklık ve gıda dağılımı farklı.
- Çocuklarda %2-4, erişkinlerde %1-2
- % 90 okulda en az bir gıda alerjili çocuk (ABD)
- Son iki yılda alerjik bir reaksiyon
- **150 ölüm/yıl (adölesan ve gençler↑)**

- Çok tehlikeli
- Çok korkulan (astım, pnömoni, diyabet vs)
- Çok hızlı gelişir
- Ölümcül olabilir

Analysis and comment

For and against

Are the dangers of childhood food allergy exaggerated?

The numbers of deaths from food allergy are small and not all are preventable. Allan Colver believes that the increasing prescription of emergency prophylaxis to children fuels anxiety rather than saving lives but Jonathan Hourcade argues that there are no data to show that prescription of

BMJ VOLUME 333 2 SEPTEMBER 2006 bmj.com

Deaths each year in children under 16 in United Kingdom

No of deaths	Cause	Years
1	Food allergy ²	1990-2000
25	Asthma ¹⁰	1999
206*	Unexpected, sudden, non-violent deaths that were unexplained or caused by medical conditions not recognised before death ¹¹	1984-94
275	Accidents ¹⁰	2004
310	Sudden infant death syndrome ¹¹	2004

*Proportional correction; paper reports ages 1-20.

Food Allergy Among U.S. Children: Trends in Prevalence and Hospitalizations

Amy M. Branum, M.S.P.H. and Susan L. Lukacs, D.O., M.S.P.H.

%18

Gıda alerjisi sıklığı yıllara göre değişimi

Epidemiology of food allergy

Scott H. Sicherer, MD New York, NY

J Allergy Clin Immunol 2011;127:594-602.)

%1-10

Kişisel bildirim %12-13

0-1 yaş %6 (ABD)

3yaş %5-6 (UK)

6yaş %3,7 (Danimarka)

22 yaş %1,7 (ABD)

Target food

Major allergens or comprehensive

Comprehensive
but less sensitive
Self-report

Overall population, 3%*^{1,6}
General population (4 food)
Age 1 y, 6% (US)¹⁴
By age 3 y, 5% to 6%* (US)
Through age 6 y, 3.7%* (US)
Children, 3.9% (US)¹³
Age 22 y, 1.7%* (Denmark)¹⁰

Milk

Overall, 0.9%*⁶
General, 0.4% (US)¹²
Age 1 y, 3.8% (US)¹⁴
By age 3 y, 2.9%* (UK)⁹
Age 1-5 y, 1.8% (US)¹²
By age 3-5 y, 0.5%* (Israel)¹⁷

Egg

Overall, 0.3%*⁶
Overall, 0.2% (US)¹²
Age 3 y, 2%* (UK)⁹
Age 1-5 y, 1.8% (US)¹²

Peanut

Overall, 0.75%*⁶
Overall, 1.3% (US)¹²
Children, 1.7% (Canada)
(UK)²²; 0.2% (Israel)
Adults, 0.7% (Canada)¹
Age 1 y, 0.6% (US)¹⁴
By age 3 y, 1.2%* (UK)⁹
Age 4-6 y, 0.6% (Singapore)¹⁸
Age 1-5, y 1.8% (US)¹²
Age 5-8 y, 1.6%* (Canada)²⁰
By age 6 y, 1.2% (Australia)²¹

Wheat

4.3%*⁷; up to 4.5% (SPT); up to 8.5% (symptoms)⁷
0.6% (Canada)¹⁶; 0.6% (US)¹⁷
0.6% (US)¹⁷; 1% (Canada)¹⁶

Children, 1.1% (US)¹⁷; 1.6% (Canada)¹⁶
Age 14-16 y, 0.8% (Singapore)¹⁸

Overall, 0.3%*⁶
Overall, 0.5% (Canada)¹⁶; 0.4% (US)¹⁷
Age 3 y, 0.5%* (UK)⁹

Adults, 0.6% (Canada)¹⁶; 0.5% (US)¹⁷
Children, 0.2% (Canada, US)^{16,17}

Overall, 0.6%⁶
Overall, 1% (US)¹²; 1.4% (Canada)¹⁶; 2% (US)¹⁷
Adults, 1.7% (Canada)¹⁶; 2.5% (US)¹⁷
Children, 0.5% (Canada, US)^{16,17}
Age 14-16 y, 5.2% (Singapore)¹⁸

Overall, 0 to 0.7%*⁷
Age 1 y, 1.4% (US)¹⁴

Overall, <1%*⁷
Overall, 0.1% (US, Canada)^{16,17}
Age 3 y, 0.6%* (UK)⁹

Overall, 0 to 0.5%*, up to 1.2% (SPT); up to 1.3% (symptoms)⁷

Age 1 y, 0.5% (US)¹⁴
By age 3 y, 0.4%* (UK)⁹
Overall, 0.1 to 4.3%*; up to 4.2% (SPT); up to 8.5% (symptoms)⁷

Age 1 y, 1.2% (US)¹⁴

Vegetables

Overall, 0.1 to 0.3%*, up to 2.7% (SPT); up to 13.7% (symptoms)⁷

Oral allergy (raw fruits/vegetables)

Age 22 y, 17% (Denmark)¹⁰

Prevalence of immunoglobulin E-mediated food allergy in 6–9-year-old urban schoolchildren in the eastern Black Sea region of Turkey

F. Orhan*†, T. Karakas*†, M. Cakir*, A. Aksoy*, A. Baki* and Y. Gedik*

*Department of Pediatrics and †Division of Pediatric Allergy, Faculty of Medicine, Karadeniz Technical University, Trabzon, Turkey

- 6-8 yaş, n:3500
- Anket, deri prick test ve provokasyon testi
- **Anket $\Rightarrow$ %5,7**
- Deri testi $\Rightarrow$ %33,1
- **Çift kör provokasyon $\Rightarrow$ %0.80**

Hangi besine alerji

- Bütün besinler alerji yapabilir,
- Hayvansal: süt ve yumurta en sık ; etler seyrek (pişirilerek tüketilir)
- Bitkisel: çilek, ceviz, çikolata ve tahıllar.

En sık gıda alerjenleri

ÇOCUK

- İnek sütü
- Yumurta
- Soya
- Buğday
- Yer fıstığı
- Fıstık
- Balık
- Kabuklu deniz hayvanları

ERİŞKİN

- Yer fıstığı
- Fıstık
- Balık
- Kabuklu deniz hayvanları
- Buğday
- Soya
- Yumurta
- İnek sütü

Prevalence of immunoglobulin E-mediated food allergy in 6–9-year-old urban schoolchildren in the eastern Black Sea region of Turkey

F. Orhan*[†], T. Karakas*[†], M. Cakir*, A. Aksoy*, A. Baki* and Y. Gedik*

*Department of Pediatrics and [†]Division of Pediatric Allergy, Faculty of Medicine, Karadeniz Technical University, Trabzon, Turkey

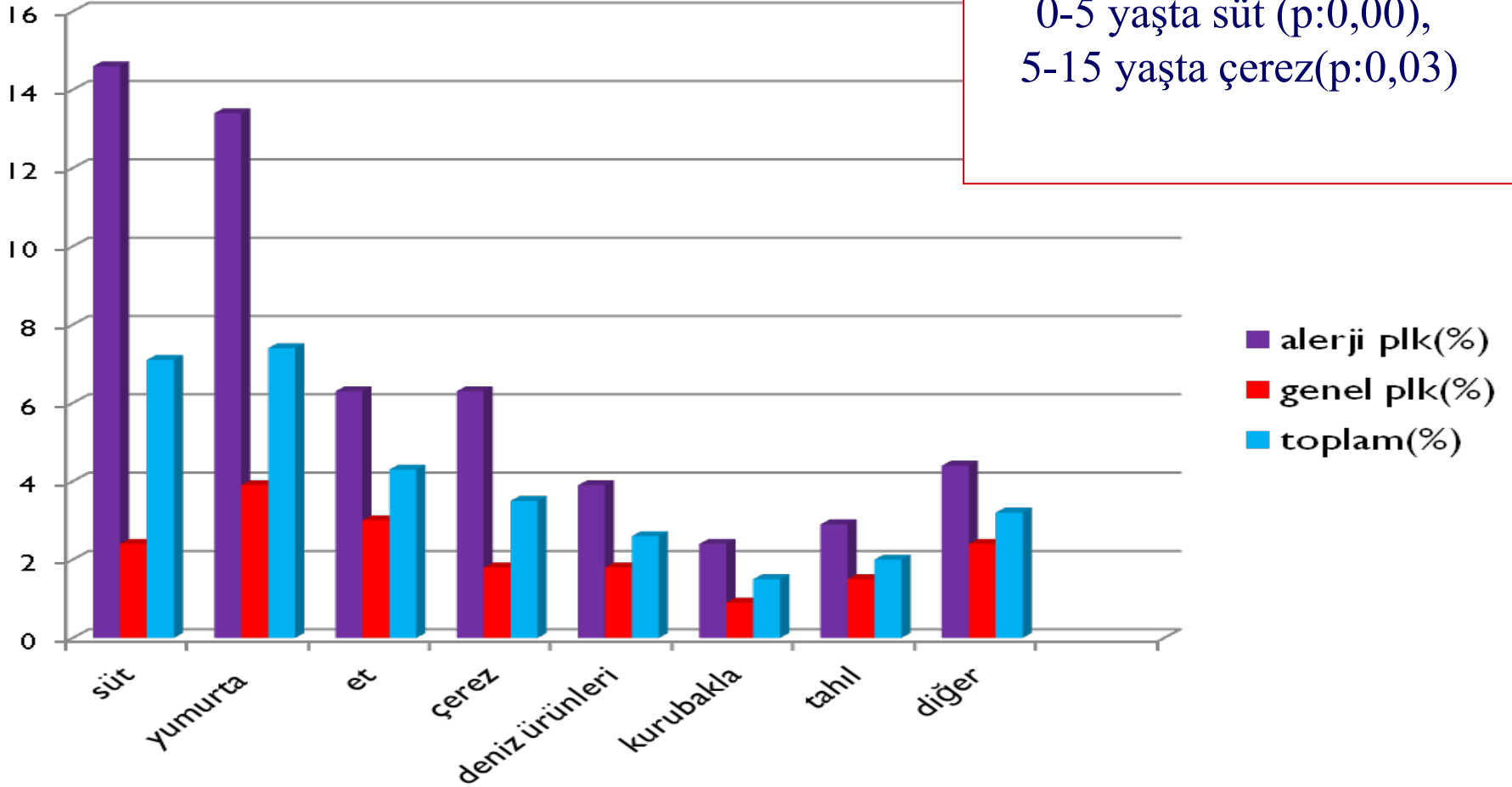

	Reported <i>n</i> (%)	SPT <i>n</i> (%)	DBPCFC <i>n</i> (%)
Cocoa	81 (31.6)	13 (14.7)	4 (18.1)
Hen's egg	52 (20.3)	25 (28.4)	3 (13.6)
Beef	38 (14.8)	9 (10.2)	5* (22.7)
Cow's milk	26 (10.1)	11 (12.5)	4 (18.1)
Fish	9 (3.5)	5 (5.6)	1 (4.5)
Tomato	8 (3.1)	2 (2.2)	1 (4.5)
Hazelnut	8 (3.1)	2 (2.2)	0 (0)
Kiwi	8 (3.1)	7 (7.9)	3 (13.6)
Black pepper	5 (1.9)	4 (4.5)	1 (4.5)
Chickpea	5 (1.9)	2 (2.2)	0 (0)
Peanut	3 (1.1)	2 (2.2)	0 (0)
Walnut	3 (1.1)	2 (2.2)	0 (0)
Corn	3 (1.1)	2 (2.2)	0 (0)
Banana	3 (1.1)	2 (2.2)	0 (0)
Strawberry	2 (0.7)	0 (0)	0 (0)
Potato	2 (0.7)	0 (0)	0 (0)

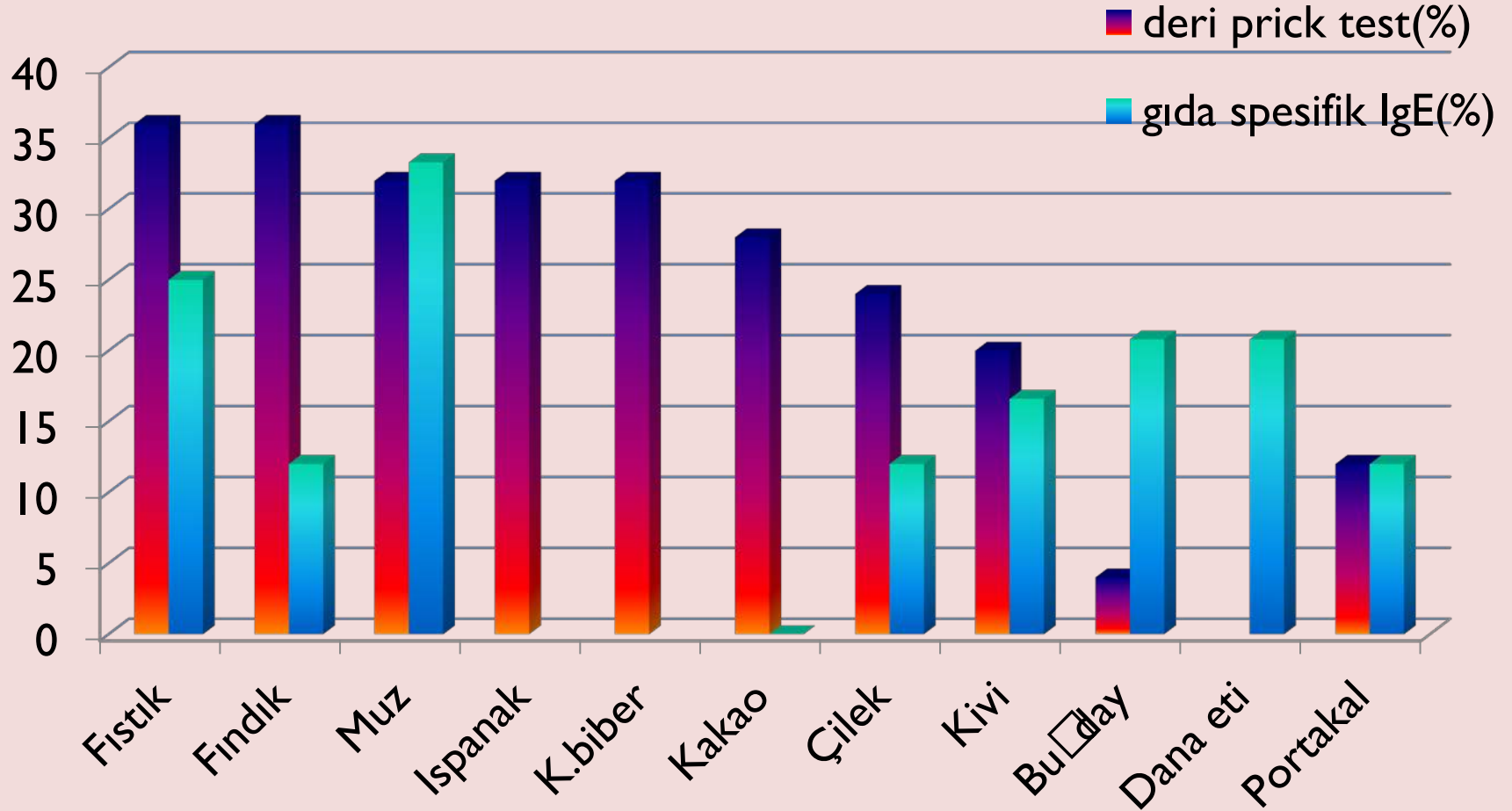

Ege besin alerjisi grubu

0-5 yaşta süt (p:0,00),
5-15 yaşta çerez(p:0,03)

Gıda alerjisi sıklığı

Besin alerjisi gelişimi için risk faktörleri

- Atopik genetik yatkınlık
- İmmatür mukozal immün sistem
- Normal barsak florası yokluğu
- Mukozal geçirgenliğin artışı
- IgA eksikliği veya diğer immün defektler
- Gastrointestinal enfeksiyonlar
- Formüla beslenme
-

• İlaçlar

Aspirin

Antibiotik

Müsiller(fenolftalein)

• Aşırı alkol

• Katkı maddeleri

• Dengesiz beslenme(sık alerjik besin tüketimi)

Bakteriyel

Viral

Parazitler(Giardia lambria)

Mikotik enfeksiyonlar(%25)?

Gıda katkı maddesi yan etkileri:% 0,03- 0,15

Artış için besinlere ait etkenler

Alerjenite

- **Besinin tüketilmeden önce geçtiği işlemler.**
- **Piştirme** genellikle alerjik etkiyi arttırır, azaltır ya da yok eder(haşlama, kızartma, fırınlama vs)
- **Konserve** yiyeceklerin yaygınlaşması ve gıda sanayi tekniklerinin gelişmesi.
- **Koruyucu maddeler** de besinlerin alerji yapma özelliklerini değiştirebilir(renklendiriciler, tatlandırıcılar, koruyucular vs).
- Gıda bulaşları

Bulaşma ürünleri

- Besin değildir

Kaza ya da rastlantıyla bulaşma

- **Antibiyotikler** (özellikle penisilin) (Süt hayvanlarında mastit tedavi/ profilaksisinde kullanılan süte geçebilir).
- Emziren **annenin aldığı ilaçlar** (anne sütüne alerji)

Üretim teknolojileri ile bulaşma

- Koruyucu maddeler(**salisilik ve antiseptik maddeler**)
- **Renklendiriciler**

Bulaşma ürünleri

Nikel

- Baklagiller ve çilek, ekmek, etler ve balık
- Mutfak tuzunda ve margarinlerde
- Çelik tencerede pişirme ile oksalik asit (ıspanak, ravent), malik asit (elma) ve sitrik asit (özellikle turunçgiller) içeren besinlerde nikel yoğunluğunu önemli ölçüde artar
- Gecikmiş aşın duyarlılığa bağlı bir AD, ürtiker ya da kızarıklığı da yeniden başlatabilir.

Epidemiology of food allergy

Scott H. Sicherer, MD New York, NY

Risk faktörleri	Gözlemler
Genetik	Kardeşlerde artmış risk, HLA, spesifik genler
Cinsiyet	Erkeklerde yüksek risk, muhtemelen kadınlar
Birlikte diğer alerjik hastalıklar	AD, diğer gıda alerjileri, astım ağır reaksiyon için risk
Temas yolu	Çevresel temas sırasında oral temas yokluğu riski artırır
Annenin alımı	Annenin gebelik ve laktasyonda alımı risk faktörü olabilir
Bebeklerde oral alım	Erken gıda başlaması koruyucu olabilir
Gıda içeriği	Yağ asid profili koruyucu veya risk faktörü olabilir
Vitamin D	Koruyucu olabilir
Obezite	Risk faktörü olabilir(inflamatuvar durum)
Hijyen hipotezi	Sezeryen doğum ve antibiotik kullanımı ile artmış risk Çok kardeş, kreş bakımı, ev hayvanı, çiftlik yaşamı ile azalmış risk
İrk/etnisite	Beyazlar dışında artmış risk
Coğrafya/diyet	Polen teması farklılık oluşturabilir. Diyet farklılıkları(kavrulmuş veya haşlanmış yemistiği)

Temas

Çevresel faktörler

Genetik yatkınlık

İmmun durum

Alerjik duyarlaşma

Gıda alerjisi

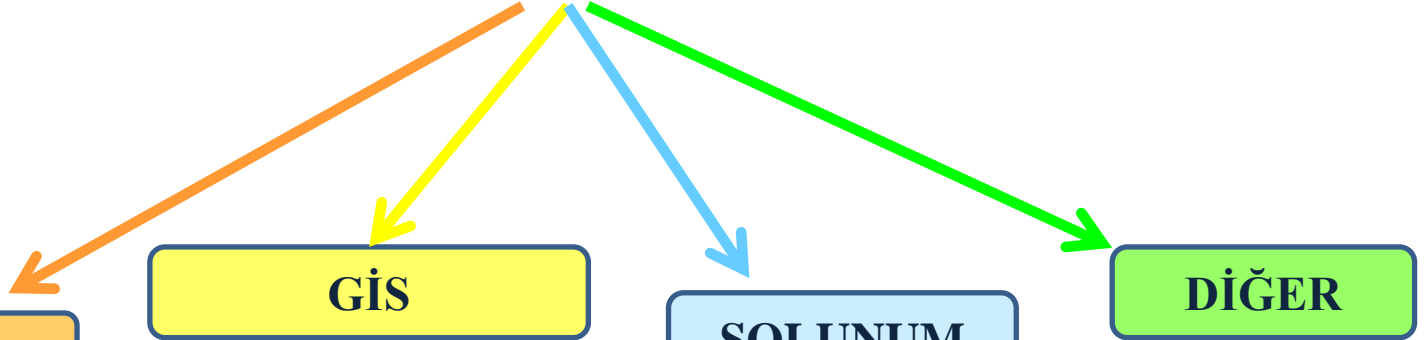
Ege besin alerjisi grubu

- * Anne sütü alma süresi
- * İlk başlanan ek gıda
- * Ek gıda başlama yaşı
- * Gıda takviyesi alımı
- * Bakkal ürünü tüketimi
- * İnhalan alerjenler tipi

**iliřki
saptanmadı.**

KLİNİK BULGULAR

DERİ

Ürtiker
Kaşıntı
Flushing
Eritematöz,
kaşıntılı döküntüler
Atopik dermatit

GİS

Dil ,dudak, oral
mukozada şişme
kızarıklık
Bulantı
Abdominal ağrı, kolik
Kusma veya reflü

SOLUNUM

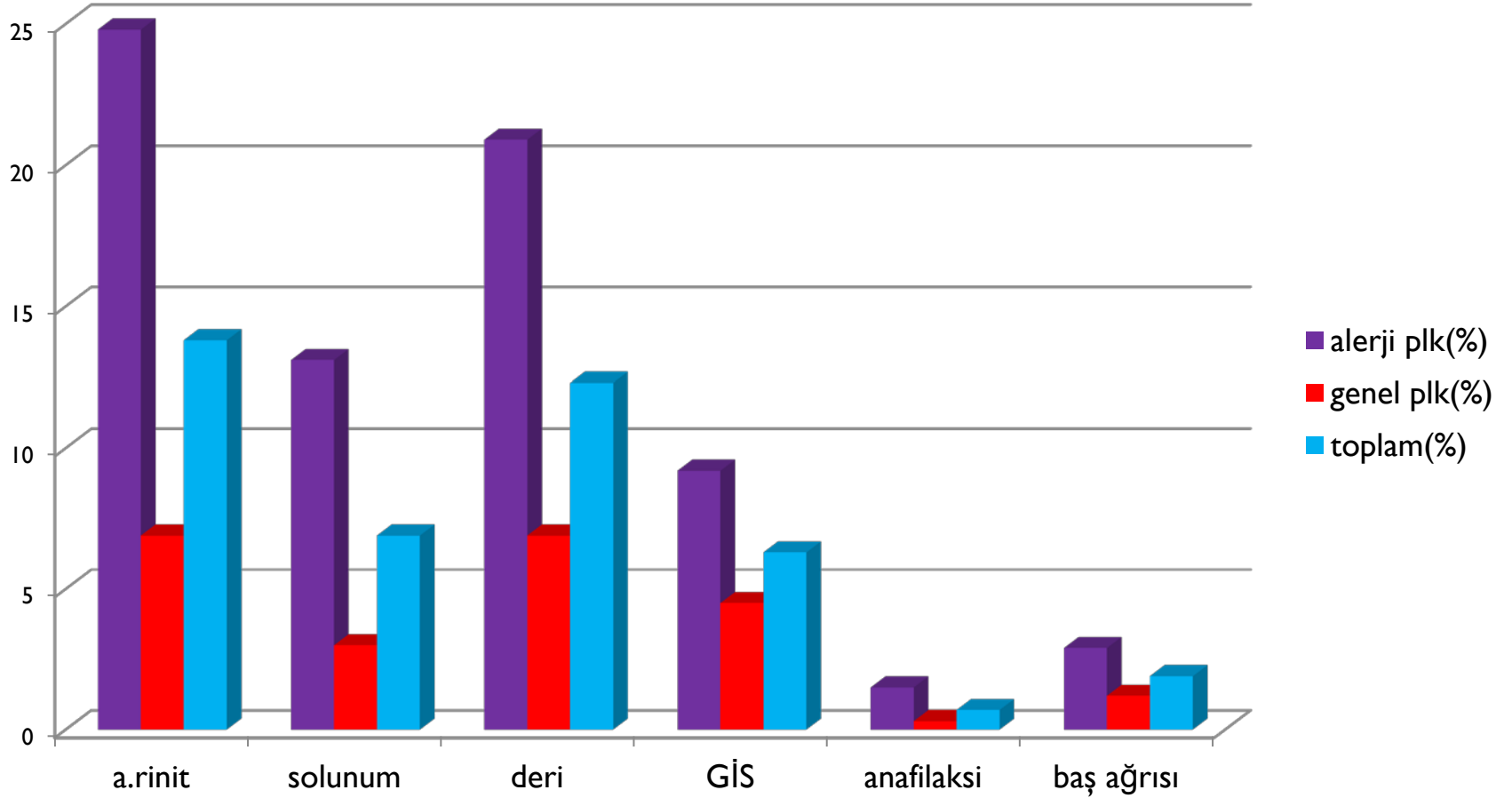
Nazal konjesyon
Nezle
Laringeal ödem,
öksürük, disfoni
Hırıltılı solunum
tekararlayan
öksürük

DİĞER

Hipotansiyon,şok
Kendini kötü
hissetme
Baş dönmesi
Bayılma
Sırtta kramp
şeklinde ağrı
ANAFİLAKSİ

Ege Çocuk Alerji Grubu

Besin alerjilerinde klinik bulgular

Mekanizmasına göre Klinik Bulgular

İlk 1
saat

IgE Aracılı-Akut
Başlangıçlı

Deri: Ürtiker, anjiyoödem, morbiliform rash, flaşing
GİS: Oral alerji sendromu, gastrointestinal
anafilaksi
Solunum: Akut rinokonjonktivit, bronkospazm
Generalize: Sistemik ANAFİLASI

1-24
saat

Tip 1 ve Tip 4-Geç
başlangıçlı/kronik

Deri: Atopik dermatit
GİS: Alerjik eosinofilik ösefajit/ gastroenterit
Solunum: Astım

>24
saat

Hüresel (Tip 4)-Geç
Başlangıçlı/kronik

Deri: Kontak dermatit, Dermatitis Herpetiformis
GİS: Besin proteini ile indüklenen enterokolit
Besin proteini ile indüklenen proktokolit
Besin proteini ile indüklenen enteropatisendromları
Çölyak Hastalığı
Solunum: Besin proteini ile indüklenen pulmoner hemosiderozis(Heiner's sendromu)
Sınıflandırılmayan: İnek sütü ile indüklenen anemi
Migren, Artrit

Klinik Tanı?

Atopik Dermatit (EKZEMA)

Ürtiker/Anjiyoödem

Oral alerji sendromu

Ekzersizle indüklenen astım(Genç erişkinde
kereviz, buğday, meyve,fıstık,balık, deniz
ürünleri)

Alerjik Eozinofilik özefajit/Gastroenterit

Anafilaksi

Mesleki Astım

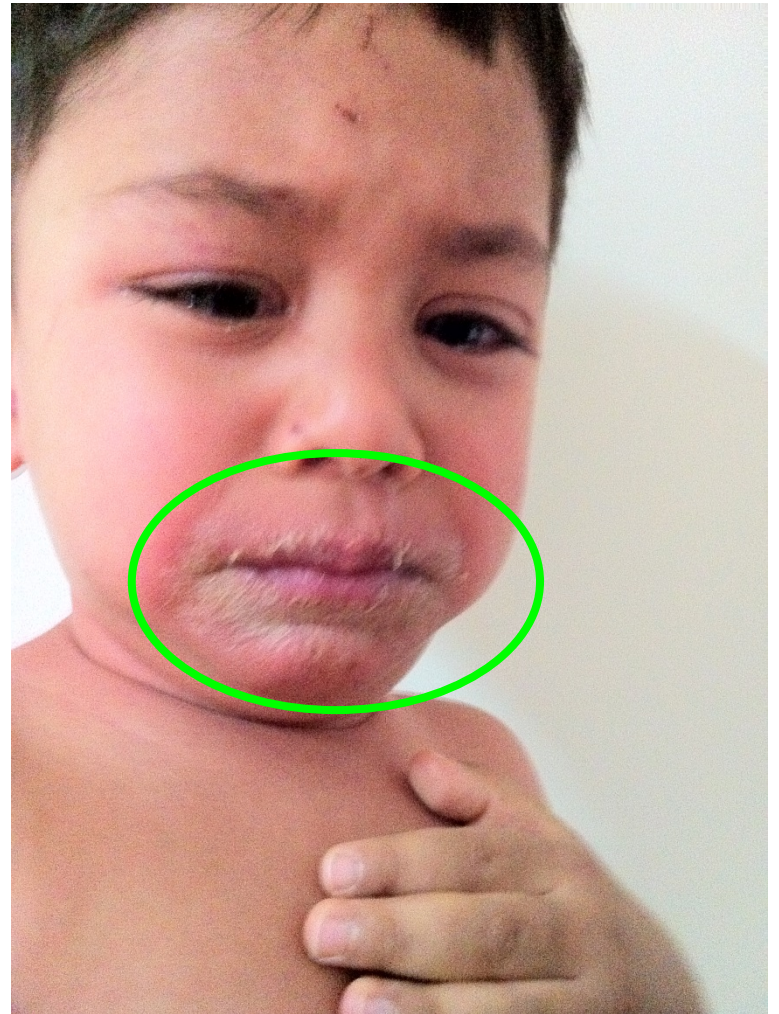
Buğday: baker's astımı

Yengeç pişme buharı:Yengeç işçileri

Somon balığı pişme dumanı:Balık

pişiricileri

Sarımsak

Portakal alerjisi

Çoklu gıda alerjisi
Ağır AD

Tanı

- Öykü,
- Gıda günlüğü
- Eliminasyon
- Provokasyon

- Laboratuvar
- Gıda-spIgE
- Deri-prick test
- Yama testi
- Provokasyon testi

Besin alerjisi tanısında

- Öyküde **besin alımı ile reaksiyon** gelişme ilişkisi (0-1 saat/24-72 saat)
- Ancak bu ilişkinin belirtilemediği durumlarda(ki oldukça sıktır)
- **Eliminasyon**(şüphelenilen gıda maddesinin diyetten çıkarılması)
- Klinik bulguları düzelen hastalarda olası gıdaların 2-3 gün aralarda diyete eklenmesi ile bulguların ortaya çıkması tanıya yaklaştırır (**provokasyon**)
- **Besin günlüğü** tutularak da besin ile reaksiyon ilişkisi araştırılabilir.

Öykü

- Polen duyarlılığı(alerjik yatkınlık) şüpheyi güçlendirmelidir.
- Hastalığın başlangıç yaşı gıdaların başlama yaşı ile ilişkilidir.
- Gıda allerjilerinin başlangıç yaşları;
  - Süt ve yumurta: <2yaş
  - Balık:1-2 yaş
  - Meyve, sebze, deniz ürünleri:>2yaş

Öykü?

Şüpheli besin

Besin alınması ile reaksiyon arası süre

Reaksiyona yol açan besin miktarı

Reaksiyon sıklığı

Semptom ve bulgular

Besin çiğ veya pişmiş mi?

Restorantta yeme öyküsü?

Besinlerde kontaminasyon olabilir mi?

Reaksiyon yeri

LİSTE

02.01.2013 → Çarşamba

Sabah → Hiç birşey yemedim.

Öğlen → 2 tane sandviç yedim. mayonez ketçap

Akşam → Omlet, pizza, kızartma yedim. kola içtim.
yatmadan önce biraz yaprak sarımsağı yedim.

03.01.2013 → Perşembe

Sabah → Hiç birşey yemedim.

Öğlen → Kumru ve kızartma yedim. cips, çikolata, gofret yedim.

Akşam → Omlet yedim.

04.01.2013 → Cuma

Sabah → Hiç birşey yemedim.

Öğlen → 2 tane sandviç yedim.

Akşam → Hiç birşey yemedim.

05.01.2013 → Cumartesi

Sabah → Hiç birşey yemedim.

Öğlen → Pizza yedim.

Akşam → Hiç birşey yemedim.

06.01.2013 → Pazar

Sabah → Hiç birşey yemedim.

Öğlen → Kumru yedim, kola içtim.

Akşam → Hiç birşey yemedim.

Sandviç, mayonez, ketçap

Pizza, kola

Cips, çikolata, gofret

sandviç

Pizza

Kola

Gıda alerjisi yapan katkı maddeleri

Katkı Maddesi	EEC Numarası
Tartrazin(sarı boya)	E102
Sunset yellow	E110
Amaranth	E123
Parlak mavi	E131
Erythrosin	E127
Kırmızı	E124
Sodyum benzoat	E111
Benzoik asit	E210
Sülfidler	E220-E226
Nitritler	E250
Antioksidanlar(BHA,BHT)	E320,E321
Monosodyum glutamat	—

Gıda katkı maddeler

Aspartam

BHA, BHT

Tartrazin

MSG

Nitrat ve nitritler

Parabenler

Sülfidler

Tatlandırıcı

Antioksidan

Renklendirici

Lezzetlendirici

Koruyucu

Koruyucu

Koruyucu

YALANCI BESİN ALERJİLERİ

Karbonhidratlar

- Nişasta ve selüloz oranı yüksek
- Tahıllar, ekmeke ve unlu besinler, tatlı ve şekerlemeler, ayrıca bezelye ve mercimek, fasulye
- Çıkan kolonda bakteriler tarafından parçalanır.
- Parçalanma ürünleri, gaz ve organik asitlerdir.
- Sindirim sistemi mukozası zedelenabilir.
- Gerçekten de yapılan birçok araştırma çeşitli bağırsak bakterilerinin histamin biresimlediğini göstermiştir.

Benzoat dokunması (%10)

- Üzüm, ahududu, dut ve yaban mersini
- Katkı maddesi.

Sodyum nitrat dokunması-(%5)

- Bakterisid ve oksitlenme önleyicidir.
- Jambon, salam, salamura peynir, işlenmiş ringa balığı.
- Damar kaynaklı baş ağrıları, bağırsak bozuklukları ve ürtiker

Alkol dokunması- %38

- Vazodilatasyon besinlerin sindirim sistemi mukozasından hızla geçmesini sağlar.
- Çok seyrek olarak gerçek alerji de görülebilir.
- Asetaldehidin histamin serbestleştirici etkisi
- Bazı şarapların çok miktarda histamin içermesi
- Üzümdeki benzoat.
- Şaraplarda koruyucu madde olarak çok kullanılan kükürt dioksiti(astım)

YALANCI BESİN ALERJİLERİ

Yapısında çok miktarda histamin bulunan
Sindirildiğinde histamin salgısını uyaran besinler

Histamin serbestleştirici gıdalar

- Yumurta akı
- Kabuklu deniz hayvanları (karides ve daha az olmak üzere yengeçler),
- Çilek, domates, çikolata, balık ve domuz eti
- Ananas ve papaya gibi bazı tropik [meyveler](#)
- Bakla, bezelye, fasulye gibi bazı sebzeler, tahıllar, ceviz, yerfıstığı(lesitin)
- Alkol (asetaldehit)

Histamin açısından zengin besinler

- Lahana turşusu,
- Salam,
- Mayalı peynirler
- balık
- Balık(özellikle konserve)

Çapraz reaksiyon veren besinler

Gıda	Gıda	Çapraz reaksiyon	Sıklık
Balık	Diğer balıklar	Orta-ağır	>% 50
Yerfıstığı	Fıstık	Orta	=% 35
İnek sütü	Soya	Hafif	≤ % 10
İnek sütü	Keçi sütü	Çok ağır	=% 90
İnek sütü	Dana eti	Hafif	=% 10
Hindi yumurtası	Tavuk yumurtası	Çok hafif	=% 1

Besin-spIgE

- Süt, yumurta(beyaz,sarı), fıstık, balık vs.
- Zaman alıcı ve pahalı
- Cut off değeri:>0.35kUI/L
- Yaş için anlamlı değerler farklı

Anlamlı spIgE düzeyleri :

☞ yumurta: 6kU/l

☞ inek sütü:

< 1 yaş: > 5kU/l

> 1yaş: > 15 kU/l

☞ yerfıstığı: 15 kU/l

☞ balık: 20 kU/l

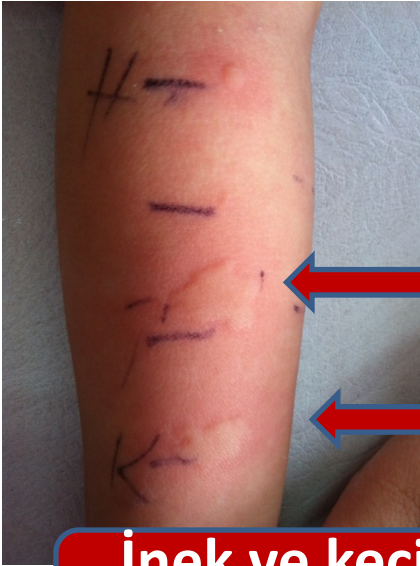
Besin-splgE için anlamlı değerler

gıda	<2 yaş (kU/l)	>2 yaş (kU/l)	Pozitif belirleyicilik%
Yumurta	2	7	98
Süt	5	15	95
Fıstık	14	14	100
Balık	20	20	100
Soya	30	30	73
Buğday	26	26	74

Deri prick testleri

- Doğruluk??
- Reaksiyon besinlerin kendisi ile değil daha çok sindirilmiş ürünleri ile geliştiğinden her zaman doğru sonuç vermeyebilir.
- Yumurta, süt proteini ve deniz mahsülleri ile yapılan deri testleri (özellikle prick to prick test) anlamlı

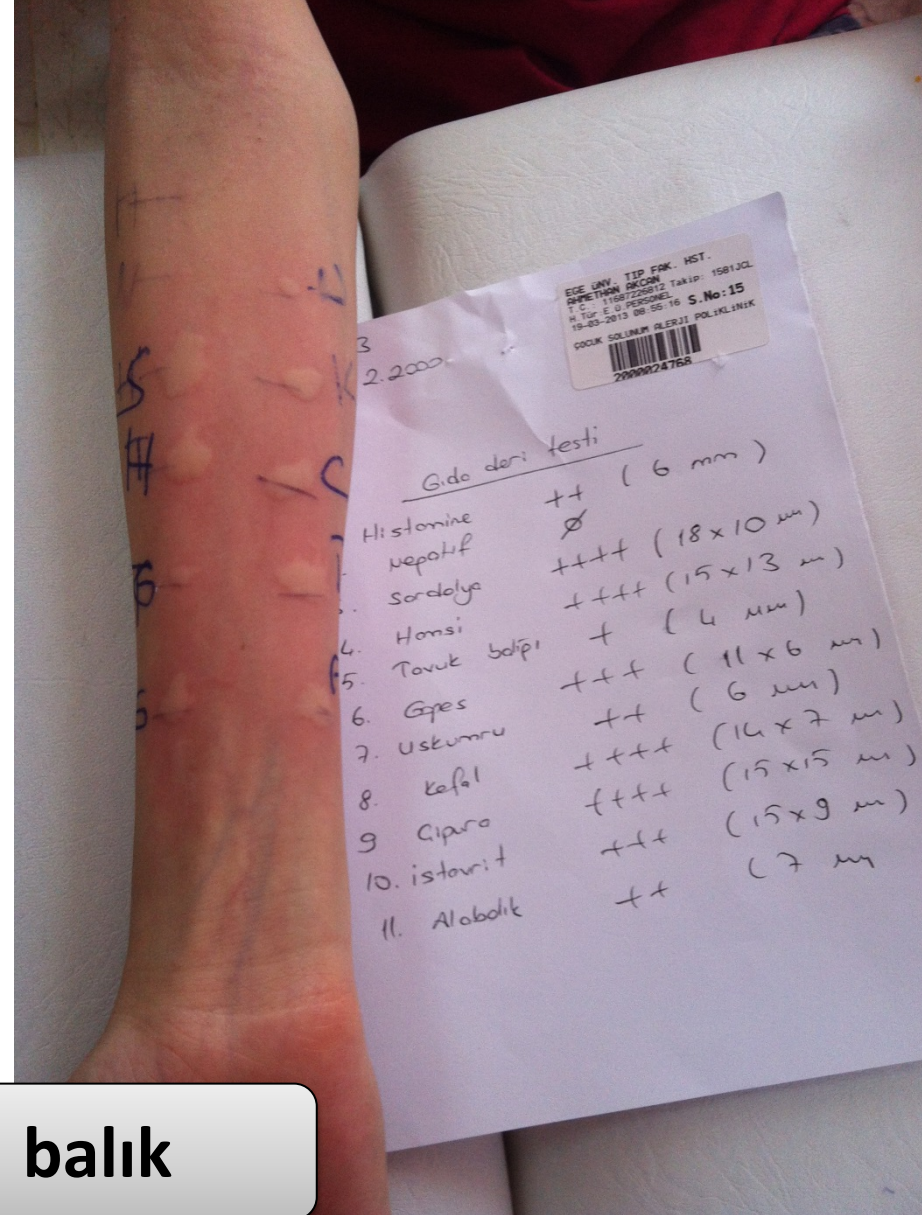

**inek ve keçi
sütü**

balık

Yama (Patch) Testi

- Atopik dermatit ve eozinofilik özefajit
- Geç tip besin alerjilerini(tip3 ve tip4) saptamada
- Prick deri testi ile kombine edildiğinde geç faz reaksiyonları da ortaya çıkardığı için tanı şansını artırır
- 48-72 saatte değerlendirilir
- İnek sütü, yumurta, soya, pirinç
- Eritem (+), eritem ve papül (++) , eritem ve vezikül(+++)
- sensitivite % 100, spesifite % 70

Oral besin yükleme(provokasyon) testi

Giderek artan miktardaki gıda maddelerinin hastaya verilmesi ile klinik ve laboratuvar bulgu oluşturulması.

3 Şekilde uygulanır.

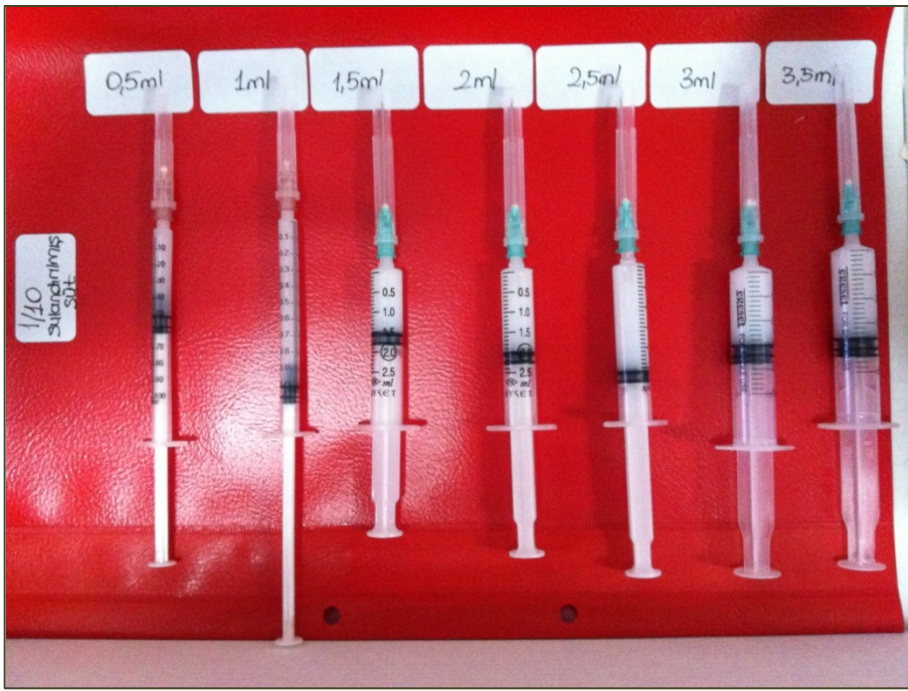
1- **Açık yükleme**: 3 yaşın altında en sık

2- **Tek kr**

3- **Çift kör**, plasebo kontrollü (DBPC):**Altın standart!**

Doz araları 15-30dakika olmalıdır. Semptomlar en sık 3-15 dk

Dozlar maksimal doza ulařana kadar, 15-30 dakika aralarla, artan dozlarda günlük doza kadar maksimumları yaz???

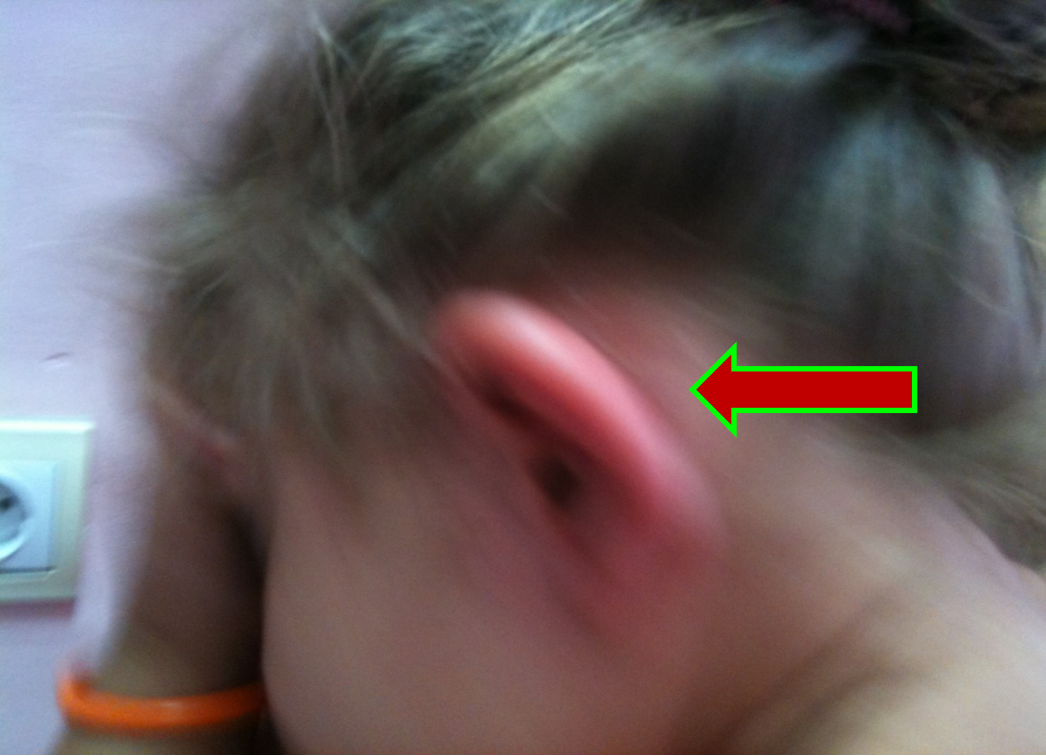
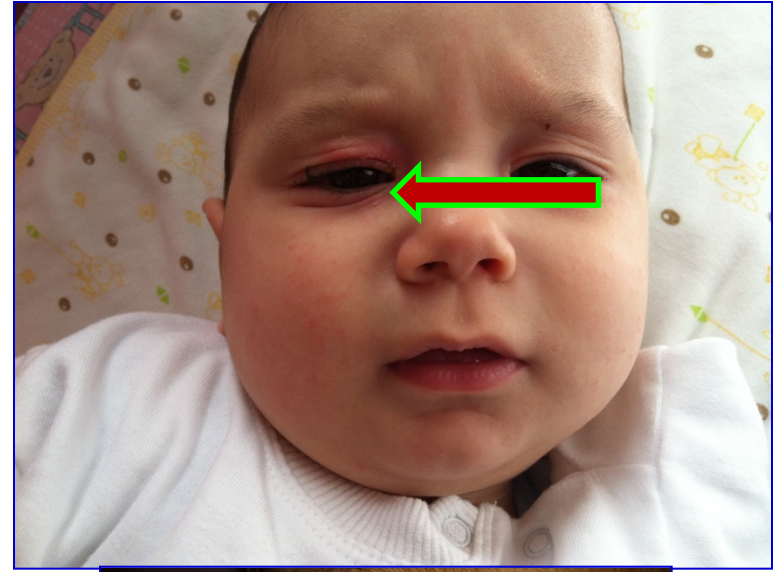
İnek sütü provokasyon dozları

Yumurta provakasyon testi

Provokasyon testinde reaksiyonlar

Anafilaksi riski nedeniyle

- Deri prick testi
- Provokasyon testi

**ANAFİLAKİ ÖNLEMLERİNİN ALINDIĞI
SAĞLIK KURULUŞLARINDA
DENEYİMLİ KİŞİLER TARAFINDAN
YAPILMALIDIR**

Gıda alerjisinde tedavi

Klasik tedaviler

Gıda alerjisinin
tesbiti ve
eliminasyonu

Semptom giderici
ilaçlar
Antihistaminikler
Kortikosteroidler
Epinefrin

Geliştirilen tedaviler

Biolojik ilaçlar
Anti-IgE
Anti-IL-5 antikorları

Alerjen-sp
İmmunoterapi
SCIT
SLIT
OIT
EPIT
Modifiye edici
alerjenler ile IT

Diğer farmakotik ilaçlar
Bitkisel Çin
ilaçları(FAHF-1/2)

Tedavi

Eliminasyon

- Sorumlu gıda maddesinden uzaklaşmadır
- **Direkt olarak gıda maddesinden**(süt içmeme)
- İçinde **az miktarda bulunduğu bilinen gıdalardan** uzaklaşma (yoğurt, peynir, kek, dondurma vs yememe)
- Saklı olarak bu gıda maddesinin bulunduğu **paketli gıdalardan(bakkal ürünleri)**(ETİKET OKUMA) uzaklaşma
- **Çapraz reaksiyon** veren gıdalardan uzaklaşma (kivi, kavun)

Eliminasyon

- Bilinen gıdanın uzaklaştırılması
- Yerine koyma
- Bulaş tarzında gıda alımından kaçınma
- Paketli ürünler

Gıda alerjilerinde kaçınılacak gıdalar

İSA

- Tereyağı, tereyağı aromalı diğer yağlar ve margarin
- Kazein ve kazeinat
- Peynir çeşitleri, yoğurt, krema, muhallebi
- Yarı hidrolize ürünler
- Laktalbumin, laktoglobulin, laktoz ve laktuloz içeren ürünler
- Süt (az yağlı, yarım yağlı, süt tozu, süt proteinleri ve diğer hayvan sütleri)
- Puding, helva
- Aroma katkıları (doğal ve yapay)

Yumurta Alerjisi

- Yumurta ve yumurta ile yapılan yiyecekler
- Albumin (ticari gıda)
- Lizozim (ticari)
- Mayonez
- Mereng
- Bebe bisküvisi
- Ayrıca, bazı makarnalar, pastalar, şekerler, çikolatalar, ticari gıdalara eklenen lesitin ve lezzet vericiler de yumurta proteini içerebilir.

Semtomatik tedavi

- Antihistaminikler (H1,H2)
- **Steroidler** ve gereğinde
- **Bronkodilatörler** , IV sıvı desteği, vs.
- Ağır alerjik reaksiyonlar ve anafilaksi varlığında; **epinefrin** tedaviye eklenmelidir.
- Otomatik enjektör (**Epipen, Anapen, Ana-kit**) şeklinde veya intramusküler enjeksiyon şeklinde uygulanabilir ve gereğinde 15-20 dakika aralarla 3 kez yinelenebilir.
- **Otomatik enjektörlü epinefrin ağır reaksiyon riski olan hastalarda sürekli hastanın yanında taşınmalıdır.**

ADRENALİN OTOENJEKTÖR

- 15-20kg → 0.15mg
- 25-60kg → 0.30mg
- 60kg ve üstü → 0.50mg

Boğazda tıkanıklık hissi, nefes almada zorluk, deride kızarıklık, kaşıntı, başdönmesi, bulantı gibi anafilaksi bulguları

Cihazın koruyucu kılıfını çıkartın...

Siyah uçta enjektörün iğnesi, gri uçta emniyet kapağı bulunur.

Öncelikle emniyet kapağını çıkartın, kapak çıkartılmadan cihaz çalışmayacaktır

Sonra resimde görüldüğü gibi tutarak bacağına SADECE bastırın

Enjektörü; uyluğun 1/3 üst tarafında, pantolon yan dikiş çizgisi ile ütü çizgisi arasında kalan bölüme bastırın.

Enjektör iğnesi otomatik olarak açılacak ve ilaç salınmaya başlayacaktır. Bu şekilde 10'a kadar sayarak bekleyin

Sonra enjektörü geri çekin, iğnenin açılmış olduğunu ve

pistonun ileri doğru itilmiş ve ilacın enjektörden boşaltılmış olduğunu göreceksiniz

Adrenalinin etkisi ile hafif bir çarpıntı hissi duyabilirsiniz. Kullandığınız enjektörün iğnesini (yaralanmalara neden olmaması için)

Derhal en yakın sağlık kuruluşuna başvurarak, tedavinizin tamamlanmasını sağlayınız

Gıda alerjisinde tedavi

Geliştirilen tedaviler

Biolojik ilaçlar

Anti-IgE
Anti-IL-5
antikoru

Alerjen-sp immunoterapi

SCIT
SLIT
OIT
EPIT
Modifiye edici
alerjenler ile IT

Diğer farmakotik ilaçlar

Bitkisel Çin
ilaçları(FAHF-1/2)

Prognoz

- İnek sütü(4 yaşta %70-85) ve yumurta(16 yaşta %70) gibi bazı alerjenlere hastanın yaşı tolerans kazanılır.
- Gıda eliminasyonu ile izlenen hasta 6-12 ay sonra tolerans gelişimi açısından değerlendirilmelidir (provokasyon testi esastır).
- Fıstık ve deniz ürünleri alerjisi tüm hayat boyu sürebileceğinden eliminasyon ömür boyu sürdürülebilir.

Tolerans gelişimi?

Süt
Yumurta
Soya
Buğday

Genellikle 1-2 yıl

Meyve
Sebze

Genellikle hafif ve
geçici

Deniz ürünleri
Fındık-Fıstık

**YAŞAM
BOYU!!**

Eve gidecek mesajlar

- Çoklu gıda alerjilerine dikkat
- Öykü yeterli değil
- Öykü çok önemli!!!!
- **spIgE(anlamalı değer)**
- **Deri prick test**
- **Yama testi**
- **Provokasyon testi(<3yaş AÇIK)**
- **Anafilaksi riski yüksek hastalara epinefrin**
ot

Laboratuvar testlerinin
hepsi birden öykü ile
birlikte
değerlendirilmelidir

**Özellikle süt ve yumurtada tolerans için 6ay
aralarla değerlendirilmelidir**

teşekkürler

